

PERSONATGES:

ROBERT SALADRIGAS, ESCRITOR

per Pere Homs i Joan Miquel Gomis

“El Cau”, “52 hores a través de la pell”, “Aquell gust agre de l'estel”, “Pel camí ral del nord”, “Boires”, “Entre Juliol i Setembre”... són algunes de les seves obres, totes traduïdes al castellà. Víctor Català, Prudenci Bertrana, Joaquim Ruyra i La Dida, alguns dels seus premis. “Solidaridad Nacional”, “Tele-Express”, “El Correo Catalán” i “La Vanguardia”, una mostra de la seva llarga dedicació al periodisme. “Signes”, “Veus i Formes”, “Cambres barrades” i “Històries de cara i creu”, els seus treballs en el camp de la televisió. Tot això hauria de ser suficient carta de presentació del nostre personatge. Nascut a Barcelona l'any 1940, prové d'una generació formada en el cinema i el còmic. Potser per això algú ha dit que és un escriptor que escriu amb imatges. Per dir, també se li ha dit que és un escriptor realista, encara que Robert Saladrigas no és partidari d'etiquetar, i pensa que de realista ho és tothom que escriu.

A “El Memorial de Claudi M. Broch”, la seva darrera novel·la, hi figura l'anotació Barcelona-Alella, 1982-1986, que indica dues coses. Una, que la novel·la ha tingut una gestació lenta, i l'altra, que Alella ja té per a ell una significació especial. Llargs caps de setmana, estades a l'estiu... en una casa amb tota mena de comoditats per a viure-hi tot l'any, amb un acollidor estudi ple de records dels seus nombrosos viatges, i amb part dels seus més de 6.000 llibres. Tot, en el cèntric i popular Carrer del Mig.

—Per què al centre del poble?

—Bé. Primer de tot haig de dir que jo Alella ja fa molts anys que la conec. De nano hi pujava esporàdicament. La casa on ara visc era del meu oncle i padri. La vaig heretar, però, en un estat deplorable, no s'hi podia viure, i em vaig plantejar restaurar-la perquè m'atreia viure en el centre d'un

poble, amb tot el que això comporta; el contacte directe amb la gent, molt més oberta que la de la ciutat, la seva cordialitat...

—I una urbanització?

—Sí. Això és la norma de la gent que ve a viure a Alella. De fet viuen a Alella, en una urbanització, però molts no fan vida de poble. Es tanquen una mica en el seu àmbit familiar. A mi, això no m'agrada. Afortunadament jo a la casa on visc, m'hi trobo també molt a gust, principalment per la situació i la possibilitat que em dona de sentir-me un habitant més d'Alella. Vaig a comprar el diari o a prendre cafè, i em satisfà que gent que no conec em saludi. És una altra forma de vida. Evidentment, és molt diferent viure en una ciutat que en un poble.

—Alella és realment un poble?

—Sí, sí. És un poble molt peculiar. Té el gran avantatge d'estar a prop de Barcelona, i alhora conservar la seva essència com a poble, els seus costums i tradicions. M'agrada molt participar en festes populars com la Verema, la torrada de Nadal a la plaça... Em fa molta gràcia anar a l'envelat per la Festa Major. Crec que és una tradició que s'ha de mantenir. D'altra banda, i això ho sabeu vosaltres millor que jo, Alella està patint un procés de creixement que jo crec que és desmesurat. Això pot comportar una manca d'infraestructura a molts nivells, i la progressiva pèrdua de la seva identitat.

—Alella podria ser l'argument d'una bona novel·la?

—Home, en el procés d'elaboració d'una novel·la hi intervenen tota una sèrie de factors, entre ells, l'ambient en el

que et mous. És un procés complexe i llarg. Tot neix d'una idea, que ha d'anar madurant poc a poc, fins el moment que considero que és vàlida i començo a escriure. És una tasca apassionant, perquè normalment sé com comença i com acaba la novel·la, però no sé ben bé què passarà a cada capítol, fins que em poso a escriure'l. Sovint em passa que personatges que en la ment tinc ben definits, en el paper s'escapen i sembla que adquireixin vida pròpia.

—I en aquest procés creatiu, quin paper hi juga la inspiració?

—Penso que l'important és la constància en el treball. Certament hi ha dies en que les coses van millor, i hi ha dies que no hi ha manera d'escriure una ratlla, però el que és imprescindible és imposar-te una disciplina de treball, tenir sempre el paper davant. La inspiració, en tot cas, és una conseqüència de la dedicació diària.

—I el lector?

—En les meves novel·les, jo sempre demano la col·laboració del lector. Per a mi, el lector ha de ser còmplice, ha de tenir un paper actiu.

Per altra banda, em considero com un autor que li agrada investigar les possibilitats —il·limitades— de la novel·la, i arribar a ser llegit pel major nombre de persones, d'aquí i de fora. Hem de procurar que la literatura catalana sigui coneguda no només en àmbits catalanoparlants, sinó arreu.

—Vols dir que la literatura catalana és poc coneguda internacionalment?

—El moment actual de la literatura catalana és ben curiós. Hi ha moltíssims premis literaris, i això a vegades pot produir que s'escrigui en funció del premi, en detriment de la qualitat. Però en general, la literatura catalana és prou interessant, el que passa és que és poc competitiva. La nostra tasca és fer que ho sigui. No ens podem acostentar els autors catalans en que se'ns llegeixi només a Alella, Tarragona o l'Empordà, per dir alguns exemples. Hem d'aconseguir que de la mateixa manera que nosaltres llegim autors alemanys, anglesos, etc., allà se'ns llegeixi també a nosaltres. Em consta que a l'estranger hi ha un interès creixent per la literatura espanyola i molt concretament per la catalana. Es tracta de traduir els llibres al castellà, i a partir d'aquí a d'altres idiomes.

—Alguna vegada t'han definit com a un periodista que intenta escriure novel·les...

—Sí, això ho va dir la Maria Aurèlia Campany fa anys. Però més tard ho va rectificar i em va definir com a un bon novel·lista. De fet, aquella primera afirmació era fins a cert punt lògica. Jo seguint la tradició familiar, vaig estudiar economia —el meu pare era apoderat general d'una gran fàbrica de teixits— i quan vaig tornar del servei militar vaig dedicar-me al periodisme actiu, treballant a "Solidaridad Nacional" juntament amb personatges com Vázquez Montalban, l'humorista Perich, Eliseo Bayo, etc. Això va suposar una ruptu-

ra que trencava amb aquella tradició familiar, però per a mi va significar la possibilitat de poder-me guanyar la vida escrivint, que era el que m'atrèia. A "Solidaridad Nacional" vaig estar-hi un any. Després vaig anar a parar a "El Correo Catalán", amb l'Ibàñez Escofet de director, en Huertas Claveria... allí vaig estar-hi cinc anys i va ser una gran escola. Vaig fer periodisme en totes les seves vessants. De "El Correo Catalán" vaig passar a "Tele-Exprés" i a col·laborar amb la revista "Destino". D'aquestes col·laboracions se'n va fer un llibre, "Las confesiones no católicas de España".

—Periodista o escriptor?

—Bé, el que és cert és que a mi el periodisme m'ha permès comprar una parcel·la de llibertat per a poder escriure llibres. El periodisme té una doble vessant. Per una banda t'obliga a desenvolupar un sisè sentit, intuir la notícia. A més, em va permetre superar una timidea innata en mi, i va suposar l'oportunitat de conèixer molta gent de vàlua. L'altra vessant és que el periodisme comporta una pèrdua de rigor en l'estil, doncs et sotmet a unes normes d'escriptura rígides, alhora que la immediatesa de la notícia obliga a escriure ràpidament. D'alguna manera, podríem dir que he fet cas d'aquella famosa frase de Hemingway que diu que "el periodisme és una gran escola, amb la condició de saber-la deixar a temps".

—Només ets escriptor ara?

—No, no. Encara estic molt lligat al periodisme. Actualment sóc el responsable de la secció de llibres de "La Vanguardia". Però tinc l'avantatge de gaudir d'un horari flexible, que em permet escriure.

—També t'hem vist a la televisió?

—Sí. Del 1978 ençà, he dirigit dos programes culturals en el Circuit Català de Televisió Espanyola: "Signes", de 1978 a 1982, i "Veus i formes", de 1982 a 1983.

He treballat també en una sèrie de Televisió Espanyola sobre Prat de la Riba, i he estat guionista de dues sèries, també pel Circuit Català de Televisió Espanyola, "Cambres barrades" i "Històries de cara i creu", que fins fa poc s'emetia cada divendres a la tarda.

■ ■ ■ ■ ■

No ens parla de projectes inmediats, ni en el camp de la literatura, la premsa o la televisió, però sí que reincideix a parlar-nos d'Alella com a un descobriment que va fer anys enera i que ara li permet, com a tants d'altres ja allelencs, fugir de les aglomeracions i la neurosi de les grans ciutats, parla d'ella amb un entusiasme no dissimulat, "per si els avantatges d'Alella fossin pocs —afageix Saladrigas— també hi ha al poble un restaurant de cuina deliciosa".